

Report: Υπηρεσίες και υποδομές εξυπηρέτησης φοιτητών στα κτήρια του Πανεπιστημίου Las Palmas

Επιτόπια παρατήρηση χώρων, υπηρεσιών και υποστηρικτικών υποδομών φοιτητικής καθημερινότητας

Η αναφορά που ακολουθεί βασίζεται στο traveling seminar των φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με τον καθηγητή Λοΐζο Σοφό, στο Πανεπιστήμιο Las Palmas de Gran Canaria. Το σεμινάριο είχε ως κεντρικό αντικείμενο τη δημιουργία εκπαιδευτικών βίντεο και την παιδαγωγική αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων μέσα σε ένα σύγχρονο πανεπιστημιακό περιβάλλον.

Στο πλαίσιο αυτό φιλοξενηθήκαμε για μια εβδομάδα στους χώρους της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Las Palmas de Gran Canaria, που στεγάζεται στο **Edificio de Ingenierías** στο Campus de Tafira. Πρόκειται τόσο για ένα μεγάλο κτιριακό συγκρότημα οργανωμένο σε έξι επιμέρους ενότητες ή modules, τα οποία δηλώνονται με τα γράμματα **A, B, C, D, E και F**. Στο συγκρότημα αυτό αναπτύσσονται οι βασικές λειτουργίες της Σχολής: διοικητικές υπηρεσίες, γραφεία διδασκόντων, βιβλιοθήκη, αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, αίθουσες πληροφορικής και ειδικοί χώροι παρουσιάσεων. Ως προς τις αίθουσες, η Σχολή διαθέτει **37 αίθουσες διδασκαλίας** κατανεμημένες κυρίως στα modules **A και F**, με μία επιπλέον αίθουσα στο module **B**. Οι αίθουσες αυτές είναι εξοπλισμένες με πίνακες, οθόνες προβολής, retro-projector, video-projector και υπολογιστή με σύνδεση σε intranet και internet. Παράλληλα, διαθέτει **4 αίθουσες πληροφορικής** των 75 τ.μ. με 24 θέσεις η καθεμία, καθώς και μία επιπλέον αίθουσα υπολογιστών ελεύθερης πρόσβασης, επίσης **2 salas de grado**, δηλαδή αίθουσες για παρουσιάσεις πτυχιακών/διπλωματικών, διδακτορικών, σεμινάρια και διαλέξεις, 1 αίθουσα ελεύθερης πρόσβασης και **62 εργαστήρια**.

Σε ακαδημαϊκό επίπεδο, η Σχολή συγκεντρώνει ένα ευρύ φάσμα σπουδών μηχανικού και λειτουργεί περισσότερο ως σχολή/κέντρο οργάνωσης τίτλων σπουδών παρά ως σύστημα «τμημάτων» με την ελληνική έννοια. Περιλαμβάνει περίπου **14 ενεργά προγράμματα σπουδών**, δηλαδή προπτυχιακά, ένα διπλό πρόγραμμα και μεταπτυχιακά, σε πεδία όπως η πολιτική μηχανική, η μηχανολογία, η ηλεκτρολογία, η χημική μηχανική, η ναυπηγική και ναυτική τεχνολογία, η γεωπληροφορική, ο βιομηχανικός σχεδιασμός, η οργάνωση βιομηχανίας, οι ηλεκτρονικές και οι αυτοματισμοί. Ο τελευταίος πλήρης επίσημος απολογισμός που είχε εντοπιστεί για το ακαδημαϊκό έτος **2022–2023** ανέφερε **1.536 εγγεγραμμένους φοιτητές**. Έτσι, η Σχολή μπορεί να παρουσιαστεί ως ένας μεγάλος τεχνολογικός και εκπαιδευτικός πυρήνας του ULPGC, όπου η κτιριακή υποδομή, τα εργαστήρια και τα διαφορετικά προγράμματα σπουδών συνθέτουν ένα περιβάλλον εφαρμοσμένης πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με έντονο επαγγελματικό και τεχνικό προσανατολισμό.

Η επίσκεψη στους χώρους του Πανεπιστημίου Las Palmas αναδεικνύει μια πανεπιστημιακή καθημερινότητα οργανωμένη γύρω από την πρακτική εξυπηρέτηση του φοιτητή. Τα κτήρια δεν λειτουργούν μόνο ως χώροι διδασκαλίας, αλλά ως μικρά οικοσυστήματα μάθησης, μελέτης, τεχνολογικής υποστήριξης, ενημέρωσης, κοινωνικής συνάντησης και καθημερινής φροντίδας. Η εικόνα που διαμορφώνεται είναι ενός πανεπιστημίου που προσπαθεί να στηρίξει τον φοιτητή όχι μόνο μέσα στην αίθουσα, αλλά και πριν, μετά και ανάμεσα στα μαθήματα.

Η οργάνωση των υπηρεσιών δείχνει ότι η φοιτητική εμπειρία αντιμετωπίζεται ως σύνθετη διαδικασία. Ο φοιτητής χρειάζεται πρόσβαση σε γνώση, εργαλεία, πληροφόρηση, χώρους εργασίας, σημεία ανάπαυσης, φαγητό, νερό, ασφάλεια και πρακτικές υπηρεσίες μετακίνησης ή συναλλαγών. Αυτή η συνολική μέριμνα μετατρέπει το πανεπιστημιακό κτήριο από απλό χώρο παρακολούθησης μαθημάτων σε περιβάλλον ζωής και συμμετοχής.

Εικόνα 1. Χώρος βιβλιοθήκης και μελέτης με τραπέζια εργασίας, πρόσβαση σε βιβλιογραφικό υλικό και δυνατότητα ατομικής ή συνεργατικής προετοιμασίας.

Στους χώρους μελέτης και βιβλιοθήκης κυριαρχεί η αίσθηση ενός ανοιχτού και λειτουργικού περιβάλλοντος. Μεγάλα τραπέζια, καθίσματα, ατομικές και ομαδικές θέσεις εργασίας, φυσικός φωτισμός και πρόσβαση σε βιβλιοθήκες δημιουργούν συνθήκες τόσο για ατομική συγκέντρωση όσο και για συνεργατική μελέτη. Οι φοιτητές μπορούν να παραμένουν στον χώρο, να εργάζονται με τους υπολογιστές τους, να αναζητούν βιβλιογραφία, να προετοιμάζουν εργασίες ή να συναντώνται με συμμαθητές τους. Η μελέτη δεν αντιμετωπίζεται ως απομονωμένη πράξη, αλλά ως μέρος της καθημερινής πανεπιστημιακής ζωής.

Εικόνα 2. Χώρος τεχνολογικής υποστήριξης και δημιουργίας με εξοπλισμό τύπου makerspace, τρισδιάστατους εκτυπωτές και υπηρεσίες εκτύπωσης, φωτοαντιγραφής και ψηφιοποίησης.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι τεχνολογικές υποδομές. Σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο υπάρχει εξοπλισμός τύπου makerspace, με τρισδιάστατους εκτυπωτές, εργαλεία κατασκευής, ψηφιακές συσκευές και μηχανήματα που μπορούν να υποστηρίξουν δημιουργικές εργασίες, πειραματισμό και παραγωγή υλικού. Ο

χώρος αυτός απευθύνεται σε φοιτητές που δεν περιορίζονται στη θεωρητική μελέτη, αλλά επιδιώκουν να μετατρέψουν μια ιδέα σε αντικείμενο, μοντέλο, πληροφορίες για τους φοιτητές.

Πρόκειται για μια υποδομή που συνδέει τη μάθηση με την πράξη και καλλιεργεί δεξιότητες σχεδιασμού, επίλυσης προβλημάτων και δημιουργικής παραγωγής. Η ύπαρξη πολυμηχανημάτων και υπηρεσίας αναπαραγωγής διευκολύνει την καθημερινή ακαδημαϊκή εργασία: εκτύπωση σημειώσεων, αντιγραφή υλικού, σάρωση εγγράφων, προετοιμασία εργασιών και διαχείριση διοικητικών ή διδακτικών αρχείων. Η υπηρεσία αυτή είναι σημαντική, διότι μειώνει την ανάγκη μετακίνησης των φοιτητών εκτός πανεπιστημίου για απλές αλλά αναγκαίες εργασίες.

Στους κοινόχρηστους χώρους υπάρχουν επίσης οθόνες ενημέρωσης. Αν και στις φωτογραφίες εμφανίζονται κλειστές, η λειτουργία τους είναι ιδιαίτερα σημαντική: παρουσιάζουν μαθήματα, δραστηριότητες της Σχολής, ανακοινώσεις, ενημερώσεις και πληροφορίες για εκδηλώσεις ή αλλαγές στο πρόγραμμα. Με αυτόν τον τρόπο, ο χώρος γίνεται επικοινωνιακός. Ο φοιτητής δεν χρειάζεται να αναζητά πάντοτε την πληροφορία μόνο σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες· τη συναντά και μέσα στο φυσικό περιβάλλον της Σχολής, καθώς κινείται από το μάθημα στη βιβλιοθήκη, στο κυλικείο ή στους χώρους μελέτης.

Εικόνα 3. Ψηφιακή οθόνη ενημέρωσης σε κοινόχρηστο χώρο. Οι οθόνες αυτές παρουσιάζουν μαθήματα, δράσεις της Σχολής, ανακοινώσεις και άλλες χρήσιμες πληροφορίες για τους φοιτητές.

Ένα ακόμη στοιχείο καθημερινής εξυπηρέτησης είναι η ύπαρξη χώρων σίτισης και ανάπαυσης. Το κυλικείο ή καφέ λειτουργεί ως σημείο συνάντησης, κοινωνικής επαφής και σύντομης διακοπής από τη μελέτη. Οι φοιτητές μπορούν να καθίσουν, να συζητήσουν, να φάνε ή να πιούν κάτι, διαμορφώνοντας έναν ενδιαμέσο χώρο ανάμεσα στην ακαδημαϊκή υποχρέωση και την κοινωνική ζωή. Σε ένα πανεπιστήμιο, αυτοί οι χώροι έχουν

ιδιαίτερη σημασία, γιατί εκεί συχνά συνεχίζεται ανεπίσημα η μάθηση: μέσα από συζητήσεις, ανταλλαγή εμπειριών, συνεργασίες και αυθόρμητες συναντήσεις.

Εικόνα 4.

Κυλικείο και χώρος εστίασης, που λειτουργεί ως σημείο συνάντησης, κοινωνικής αλληλεπίδρασης και σύντομης ανάπαυσης.

Συμπληρωματικά προς το κυλικείο, υπάρχουν αυτόματοι πωλητές για τρόφιμα, σνακ, αναψυκτικά και καφέ. Η παρουσία τους εξυπηρετεί ιδιαίτερα φοιτητές που βρίσκονται πολλές ώρες στο πανεπιστήμιο ή παρακολουθούν μαθήματα σε διαφορετικές ζώνες της ημέρας. Δίπλα σε αυτές τις υποδομές, παρατηρούνται και φούρνοι μικροκυμάτων, οι οποίοι επιτρέπουν στους φοιτητές να ζεστάνουν φαγητό που έχουν φέρει μαζί τους. Αυτή η πρόβλεψη είναι απλή αλλά ουσιαστική, διότι αναγνωρίζει ότι ο φοιτητής δεν είναι μόνο «παρακολουθών μαθήματα», αλλά άνθρωπος που οργανώνει την ημέρα του, τον χρόνο του και τις βασικές του ανάγκες μέσα στον πανεπιστημιακό χώρο.

Εικόνα 5. Αυτόματοι πωλητές για καφέ, σνακ και αναψυκτικά.

Εικόνα 6. Φούρνοι μικροκυμάτων για χρήση από τους φοιτητές.

Σημαντική είναι επίσης η μέριμνα για νερό και βασική φροντίδα. Η ύπαρξη ψύκτη με πόσιμο νερό δείχνει μια λογική βιώσιμης και πρακτικής υποστήριξης, καθώς οι φοιτητές μπορούν να γεμίσουν μπουκάλια και να έχουν πρόσβαση σε νερό χωρίς κόστος. Η σύνδεση με τη βιωσιμότητα είναι εμφανής και από τις σχετικές σημάσεις, που παραπέμπουν σε μια πιο οικολογική και υπεύθυνη χρήση των πόρων.

Εικόνα 7. Ψύκτης πόσιμου νερού με σήμανση για τη βιωσιμότητα και την καθημερινή φροντίδα των φοιτητών.

Εικόνα 8. Υποδομές ασφάλειας και καθημερινής εξυπηρέτησης: απινιδωτής, ATM και μηχανήμα αγοράς ή επαναφόρτισης κάρτας μετακίνησης BonoGuagua.

Στο επίπεδο της ασφάλειας, οι χώροι διαθέτουν απινιδωτή και σαφή σήμανση για χρήση σε περίπτωση ανάγκης. Αυτή η υποδομή, αν και συνήθως περνά απαρατήρητη στην καθημερινότητα, είναι κρίσιμη για ένα δημόσιο πανεπιστημιακό περιβάλλον. Δείχνει ότι ο χώρος δεν οργανώνεται μόνο για τη μάθηση, αλλά και για την προστασία των ανθρώπων που τον χρησιμοποιούν καθημερινά.

Υπάρχουν επίσης υπηρεσίες που συνδέονται με τη μετακίνηση και την καθημερινή πρακτική οργάνωση του φοιτητή. Το μηχανήμα αγοράς και επαναφόρτισης κάρτας μετακίνησης, όπως φαίνεται από την ένδειξη για το BonoGuagua, βοηθά τους φοιτητές να διαχειρίζονται την αστική τους μετακίνηση χωρίς να χρειάζεται να αναζητούν εξωτερικά σημεία εξυπηρέτησης. Παράλληλα, η ύπαρξη ATM μέσα στο κτήριο προσφέρει άμεση πρόσβαση σε τραπεζικές συναλλαγές. Αυτές οι υπηρεσίες δείχνουν ότι το πανεπιστήμιο αντιλαμβάνεται τη φοιτητική ζωή ως συνδυασμό σπουδών, μετακίνησης, οικονομικής διαχείρισης και καθημερινής αυτονομίας.

Εικόνα 9. Μικρός χώρος αναμονής και ανάπαυσης, κατάλληλος για σύντομες συναντήσεις ή διαλείμματα ανάμεσα στις δραστηριότητες.

Οι χώροι αναμονής και ανάπαυσης λειτουργούν ως μικρές ζώνες αποφόρτισης μέσα στο πανεπιστημιακό κτήριο. Δεν έχουν τον έντονο χαρακτήρα της αίθουσας ή της βιβλιοθήκης, αλλά προσφέρουν στον φοιτητή τη δυνατότητα να καθίσει, να περιμένει, να συζητήσει ή να πάρει μια μικρή απόσταση από τον ρυθμό των μαθημάτων. Τέτοιες υποδομές, αν και απλές, συμβάλλουν στην ανθρώπινη διάσταση του πανεπιστημίου.

Εικόνα 10. Χώρος παραγωγής οπτικοακουστικού υλικού με πράσινο φόντο, οθόνες και τεχνολογικό εξοπλισμό, κατάλληλος για εκπαιδευτικά βίντεο και ψηφιακές παρουσιάσεις.

Ένα ακόμη ενδιαφέρον σημείο είναι η παρουσία χώρου με τεχνολογικό εξοπλισμό παραγωγής οπτικοακουστικού υλικού, με πράσινο φόντο, οθόνες και μέσα καταγραφής. Ένας τέτοιος χώρος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για δημιουργία βίντεο, παρουσιάσεων, εκπαιδευτικού υλικού, ψηφιακών αφηγήσεων ή εργασιών που απαιτούν πολυμεσική παραγωγή. Η ύπαρξή του είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη σύγχρονη πανεπιστημιακή εκπαίδευση, καθώς οι φοιτητές δεν καλούνται πλέον μόνο να γράφουν εργασίες, αλλά και να παράγουν ψηφιακό περιεχόμενο, να παρουσιάζουν ιδέες με εικόνα και ήχο και να αποκτούν επικοινωνιακές δεξιότητες.

Συνολικά, οι υποδομές που καταγράφονται στα κτήρια του Las Palmas δείχνουν μια πανεπιστημιακή κουλτούρα που δίνει έμφαση στη λειτουργικότητα, την προσβασιμότητα και τη φοιτητική υποστήριξη. Η μάθηση εδώ δεν περιορίζεται στην αίθουσα διδασκαλίας. Επεκτείνεται στη βιβλιοθήκη, στο makerspace, στο κυλικείο, στις οθόνες ενημέρωσης, στα σημεία εκτύπωσης, στους χώρους ανάπαυσης, στην παραγωγή ψηφιακού υλικού και στις μικρές καθημερινές υπηρεσίες που κάνουν τη φοιτητική ζωή πιο οργανωμένη.

Αυτό που έχει ιδιαίτερη παιδαγωγική αξία είναι ότι οι χώροι αυτοί μετατρέπουν το πανεπιστήμιο σε περιβάλλον εμπειρίας. Ο φοιτητής δεν εισέρχεται απλώς σε ένα κτήριο για να παρακολουθήσει ένα μάθημα. Εισέρχεται σε έναν χώρο όπου μπορεί να μελετήσει, να συνεργαστεί, να δημιουργήσει, να ενημερωθεί, να τραφεί, να ξεκουραστεί, να οργανώσει τη μετακίνησή του και να νιώσει ότι το πανεπιστήμιο υποστηρίζει την καθημερινή του παρουσία. Έτσι, η υλική υποδομή γίνεται παιδαγωγική πράξη: δεν διδάσκει με λόγια, αλλά με τον τρόπο που οργανώνει τη ζωή, τη μάθηση και τη συμμετοχή μέσα στον πανεπιστημιακό χώρο.